

dih v gotovi množini kot tudi v zasebnem prometu.

Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 305–308 naših kron. Za 100 avstrijskih kron je plačati 9 jugoslovanskih kron, za 100 francoskih frankov 2.240–2.250, za 100 nemških mark 180 do 182 in za 100 laških lir 1.230–1.240 naših kron.

Dopisi.

Sv. Peter niže Maribora. Ob priliki blagoslovljenja Ferlinčevega križa vi Trčovi so darovali gostje za Dijaško kuhinjo 300 K.

Ploderšnica pri Sv. Jakobu. Občani občin Ploderšnica, Velka, Gornji Gasteraj, Malna in Sv. Jakob smo zelo hvaležni načelniku okrajnega zastopa v Mariboru, g. dr. Josip Leskovarju, da se je po njegovi zaslugi začela graditi tolipotrebná okrajna cesta Velka–Ploderšnica–Malna. Tako bomo imeli iz tega zapuščenega in blatnega kota vendar dobro cestno zvezo. — Več občanov iz Ploderšnice.

Sv. Anton v Slov. gor. Vojska je marsikaj spremenila, a spremenila je veliko več na slabo, kakor na dobro. Krivica se je delala v vojski in izven vojske, zato menda nekateri ljudje mislijo, da tako naj gre naprej. Taki nečisto vedo, kaj je moje in tvoje, kaj je prav in kaj neprav itd. Tatovi se pojavljajo čedalje pogostje. Med drugim so v naši župniji dne 10. okt. pokradli po dnevi na treh krajih, v Cogetincih, Stanetincih in Andrečih raznih reči v približni vrednosti do 50.000 K. Bili so povsod eni in isti in sicer ne domačini, ampak od tod dve do tri ure daleč doma. A kaki so ti ljudje? Trije 15–19 letni fantalini, med temi celo taki — kakor vedo ljudje povedati — ki so bili že večkrat, celo do sedemkrat zaradi tatvine pred kaznovani. Tako delati se že niso naučili, da bi se zamogli trajno preživeti krasti pa znajo že prav dobro. Pa saj ni čuda, ko imajo take stariše, zlasti matere, ki znajo še boljše tajiti in skrivati, torej hudobijo še najboljše podpirati. Kakor se je pokazalo, tem ljudem dišijo najbolj žepne ure in de-

nar: pa, kolikor je do zdaj znano, do denarja niso prišli, pač pa so pri eni hiši „tri vure fal kupili“. Posrečilo se je domačim orožnikom, da se uzmovi-či niso dolgo veselili bogatega enodnevne uspeha, že tretji dan sta 2 bila izročena roki pravice, tretji pa bi moral ravno nastopiti že praj zasluženo kazn, zato se ni bati, da bi prišel v zgubo. K vsemu temu je treba res prave orožniške „spretnosti“ in stanovske požrtvovalnosti, da so se storili tako kmalu izsledili. Zato zaslu-žijo gg. orožniki pri Sv. Antonu v Sl. gorici, zlasti še g. stražmojster, ki je tukaj igral glavno vlogo, splošno pohvalo. Želati je le še da bi se posrečilo vsak tak slučaj takoj razkriti ozir. storilca dobiti, potem bodo tatovi v dogledni dobi morali svoj „kštel gor dati“ in svojo obrtno pravico pri merodajnih oblastvih odpovedati.

Sv. Lenart pri Veliki Nedelji. Iz katoliške Cerkve je izstopila Frančiška Megla, hčerka našega nadučitelja in sestra Milana Megla, učitelja pri Veliki Nedelji. Katoliške Cerkve ne bo konec, če odpadajo gnile veje, pač pa je žalostno, da taka žlahta odgojuje naše otroke.

Griže pri Celju. Od nas se poslavlja dolgoletni in mnogozaslužni organist g. Anton Rupar. Bil je izbo-ren agitator pri volitvah, bil je spre-ten režiser kri igrar, katere je upri-zarjalo naše brašno društvo, bil je iz-urjen in navdušen predsednik naše orlovske organizacije. Kljub svojemu tihemu in mirnemu značaju je imel med liberalci sovražnike, ki so ga za-lezovali kakor zahezujejo vsakega na-šega pristaša. Pri tej priliki omenimo, gostilničarico Piki, ki nosi velik zvo-vec med grižkimi liberalci. Ta vdova nastopa proti nam iz enostavnega raz-loga, ker njen žep nima nobenega pro-fita od nas. Učiteljstvo n. pr. deluje z vsjo paro za žep gostilničarke Piki. Od prvega do zadnjega vsakega me-seca ji nosi svojo plačo, prireja igre in vrtno veselice, pri katerih ima — Pikkla bogato želez. Pa še je prema-lo. Pikkla v polni meri tega ne upo-šleva. Če n. pr. pride kak nov učitelj v Griže, bi moral prenočevati na goli

slami na kakem kozoleu, ako bi se re-veža ne usmilil naš somišljenik gosp. Skrabar. Organist bi se naj preselil iz cerkvene hiše v prostore našega bralnega društva, da dobi v cerkveni hiši stanovanje učiteljstvo. Pikkino plesišče, ki bi se dalo preurediti za učiteljska stanovanja, pa naj ostane nedotaknjeno zaradi profita, ki ga Pikkli vržejo plesi in druge zabave. Edino s svojimi natakarcami je Pikkla radodarna, ka ere kaj rada vpreže v zakonski jarem s kakim učiteljem, ki slučajno ne more dobi nekoliko bolj izobražene neveste. Tako je bilo in tako bo. — Razpotnik Alojz in Fr. Voglar!

Imenol Poslanec Urek je na svo-jem tukajšnjem shodu 16. oktobra dol-žil g. kaplana od Sv. Petra pod Sv. gorami, da je dan pred shodom hodil po Imenem in hujskal naše pristaše, naj nastopijo na shodu proti njemu. Dokler Urek ne trditve ne dokaže, ga smatramo kot navadnega lažnjivca in obrekljivca.

Listnica uredništva.

Križ pri Gornjemgradu: Samo-stojnež iz Rečice nikakor ne zasluži, da se „Slov. Gospodar“ peča z njim, in z njegovimi čednostmi. Take ljudi se enostavno prezira. Poročajte nam kaj drugih novic. Pozdrave! — **Sv. Marjeta** na Dravskem polju: Ako so samostojneži v občinskem odboru res črtali iz liste porotnikov za leto 1922 prisfaše naše stranke, napravite kakoj ovadbo na državno pravdnistvo in na okrajno glavarstvo. Polposlanec Kirbiš, ki je na goljufiv način in po-sili prišel med poslance, nima prav nobene pravice črtati porotnike naše stranke Poročajte nam, kaj ste ukre-nili. — **Slovenjgradec**: Naša krivda ni, da so pri volitvah v cenil-no komisijo za dohodnino prodrli so-cijalni demokratje. Deloma je tega kri-va malomarnost naših po nekaterih ob-činah, posebno v marenberskem okra-

ju, pred vsem pa so tega krivi libe-ralci in samostojneži, ki niso agilirali profi socijalnim demokratom, ampak profi kandidatni listi Slovenske ljud-ske stranke. Če bodo rdečkarji v ce-nilni komisiji pritiskali na kmeto in o-brtnike, bo to dobra šola, da naši lu-dje pri drugih volitvah povsod storijo svojo dolžnost. — **Ljutomer**: Na-ši poslanci so vsi odpotovali v Beo-grad k sejam narodne skupščine. Na-slov je: „Jugoslovanski klub“, Beo-grad, Narodna skupščina. — **Bla-n-a**: Da sta Urek in Mermolja napra-vila s svojo Samostojno za svoj lasten žep vsak po polmilijski profit, to je znano. Oba pa sta tako drzna, da še vedno hodita farbat naše ljudstvo. La-vprašajte, kaj je z Urekovim „gumi-tem.“ To zadevo vam lahko pojasni bi-vši tajnik Samostojne Konrad Zmuderj v Krčevini pri Mariboru. Da sta nam zdravi! — **Konjice**: Odvetnik na-še stranke v Mariboru sta dr. Josip Leskovar in dr. Alojzij Juvan. — **Ko-zje**: Brez podpisa roma v koši!

Dražba ljutomerskega občinskega letošnjega vina najboljše kakovosti se-vrši 7. novembra t. l. ob 11. uri v ob-činskem vinogradu v Brebrovniku po-staja Ormož (7.500 litrov) in dne 8. no-vembra ob 11. uri pri občini v Ljuto-meru (ca 10.000 litrov). Vino lahko e-stane v občinski kleti in posodi. — Občinski urad Ljutomer.

Previdni ljudje iščejo vedno pri-kupovanju najbolj zanesljiv in zmogni-vrelec. Popolno zaupanje zasluži sve-tovnož nana eksportna tvrdka H. Suf-ner, Ljubljana št. 992, od katere ura-žujejo svetovni glas, ker vsaka Suf-nerjeva ura, tudi najcenejša ima za-nesljivi dober stroj. Ta tvrdka ima ve-liko zalogo verižic, prstanov, raznih predmetov iz zlata in srebra in dru-gih koristnih potrebščin.

Širite katoliške liste!

LJUDSKA IZOBRAZBA.

Naši mladini.

O, kako bo srečna naša domovi-na, kadar bodo znali naši ljudje po-rabiti vse svoje sile! Predšola za to, so ti naša društva, mladina!

Fantje, kar vas je starejših, vi ste okusili na sebi grozote vojne. Ci-sto drugače si vi ogledujete svet kot prej, dokler ste bili le doma. Postali ste v kratkem času resni, možati ter samostojni. Ne mislim pa, da je sa-mostojen tisti, ki misli, da je sam naj-več vpet in da ne sme nikogar več poslušati, ampak tisti je samostojen, kiakor treba, ki se ne da premoči — praznemu govorjenju, pa tudi ne hu-dumu nagnenju.

Vi torej ste se vrnili domov. Do-mača hiša vam je pretesna. Zdi se si sovrašnje. Ne iščite je med lenuhi in pijanci, odložite, kar ste se slabega naučili na vojski! Pridite v naša društva! Pomislite, od začetka vojske do zdaj je minilo sedem let, da sami ni-ste vedeli kdaj. Treba je, da si pre-sarbite miren kotiček. Resno delo in le goštena zabava je za vas.

Mlajši fantje naj izrabijo v dru-štvu dobro zlati čas mladih let, da ne gredo nepripravljeni v življenje.

Dekleta so že po naravi nagnjena in posebno navdušena za vsako do-bro stvar. O tem priča živahno delo-vanje Dekliških zvez.

Dekleta so ostala med vojsko do-ma. Lahko so si ohranile čiste vzore, čiste misli, ker so lahko vedno hodile v cerkev in ostale med domačimi. Mo-žem in fantom je trdo vojno življenje vzelo marsikaj, kakor rja se je prijele njihovih duš ter razvedlo marsikatero dragoceno svetinjo. Dekleta naj poka-žejo, da niso nič manj poštene in de-lavne, kot pred vojsko, ostanejo naj-zveste svojim vzorom tudi v teh ne-mirnih časih!

Mladina, ki ima veselje do druš-venega življenja, ima poročstvo, da je dobra, da je kaj vredna.

Res je precej truda z raznimi pri-reditvami. A tega vam ne sme biti žal, tega se ne ustrašite! S trudom bomo vse dosegli. Pregovor pravi: Za delo je pri Bogu vse napredaj. Trud ohrani človeka čilega, ga napravi žilavega. Delo pa tudi mladino drži skupaj.

Kadar kaj dosežemo, zahvalimo Boga in ne mislimo nikdar: Zdaj je dovolj! To bi bilo nevarno in bilo bi nečimerno. Sami pač čutimo, kako malo in slabo je še vse to, kar smo storili, naše želje gredo višje, do več-je popolnosti, vzdigujejo se k Bogu, ki je neskončno popoln. Tak mlade-nič, tako dekle, ki ne pozna maloduš-nosti, ki z veseljem kaj žrtvuje za sve-to stvar, in hrepeni vedno le po tem, kar je lepšega, je vzoren, po vzorih hrepenič, ali idealen mladenič, de-kle.

Z domačimi, zlasti s stariši, bodi vedno dober. In ko ti moraš kdaj pre-vzeti gospodarstvo ali gospodinjstvo, ne pozabi na društvo! To se žalibog velikokrat pripeti. Ne skribe za svo-je vsakdanje delo, čitaj tudi kaj, uči otroke, naročuj dobre časopise, pošil-jaj domače v društvo! Tudi to je po-trebno!

Bog blagoslovi naše delo! Sedaj, ko se naša društva povsod poživljajo in prenavljajo, naj jih On vodi, da bo-do same svete zveze za dobro stvari!

M. A.

Zakaj v društva?

Fantje in dekleta! Edina prava pot, da pridemo vsak do svojih pra-vic, je ta, da smo delavni in trezni da se izobražujemo. Tako bomo znali prav soditi vse, kar se godi krog nas.

ter si na pošten način pomagali. „Ne tožiti, ampak delati“, je rekel papež Pij IX.

Ce hočemo, da bomo kaj imeli od svojega dela, moramo delati tako, da svojega dela, moramo delati tako, ka-kor je primerno našemu času. In rav-no tega nas hočejo učiti naša društva. Zato je pa velika škoda, ako se fant in dekle boji društva, namesto, da bi šli vanj. Casi se vedno spre-minjajo. Nekdaj ni bilo šol; zdaj pa; drugi marsikaj znajo, in če ti sam za-ostaneš, boš slabo izhajal. Nekdaj ni bilo treba hoditi od urada do ura-da, dandanes se pa temu ni mogoče izogniti. Nekdaj ni bilo volitev; če se pa dandanes ti nočeš brigati za nje, delaš sam sebi veliko škodo, ker pre-pustiš drugim, da delajo postavijo po svoji volji. Nekdaj niso poznali smet-nika, železnice, elektrike; kdor pa dan-danes takih reči ne bi hotel uporab-ljati, skoro ne bi mogel živeti. Če to-raj hočeš, da ne boš siromak, glej, da se boš kaj naučil! Ni dosti dandanes, če znaš rabiti samo svoje orodje, zna-ti moraš rabiti tudi knjige, in moraš biti v stiku z drugimi. Kdor se zani-ma za izobrazbo, zve vedno zopet kaj novega, kako drugi delajo, in kako bi lahko kaj sam bolje napravil.

Vse to zveš najlažje v dobrem društvu. Zato pa, fantje in dekleta, vsi ste prav lepo povabljeni v naša društva: v Marijino družbo, Izobra-ževno društvo, Orla!

Vi, mladi prijatelji, ali ne boste želeli pomagati sebi in drugim, ko bo-do zafignili oči vaši očetje in matere in drugi, ki vas zdaj vodijo? Glejte, za-vednih, izobraženih mož, in žen potre-buje narod, potrebuje jih vsaka naša vas. Gotovo ste spoznali v hudih voj-nih lehtih sami, koliko je vredno za ce-lo občino, če je v njej kdo, ki je po-

šten in ob enem kaj zna, ki je op-l mož.

V društvih se boste učili spozna-vati, da človek brez vere ni nič. Učili se boste, braniti svoje pravice, po-magati kmetkemu in delavskemu stanu. Zvedeli boste kaj o postavah in voli-vah, o shodih, časopisjih. V naših dru-štvih najdete pošteno družbo, si bli-žite srce in uživate nedolžno veselje. Fantje in dekleta, vsi v dobra društva.

M. A.

Nekaj naukov za orga-nizirano mladino.

Udina. Vsako štajersko izobra-ževalno društvo je dolžno plačati 20 kron članarine centrali. Do sedaj še večina društev ni storila svoje dolžne-sti. Centrala ima veliko stroškov in potrebuje podpore. Prispevek v znes-ku 20 K je pač tako malenkost, da ga more zmagati gotovo vsako društvo. Sliši se, da tirja ljubljanska KSZ članarino tudi od štajerskih društev. Društva opozarjamo, da ljubljanski KSZ ni treba plačati članarine. Sta-jerska KSZ je do sedaj še popolnoma samostojna in neodvisna od ljubljan-ske.

Red za čitalnico. Vsako društvo naj bi si sestavilo za čitalnico tak-le ali podoben red: 1. Vstop v čitalnico je načeloma dovoljen samo udom. 2. V čitalnici se mora vsak spodobno vesti. 3. Časopise z držal jemati je prepove-dano. 4. Stare časopise prinašajte na-zaj. 5. Knjige se izposojajo ob nede-ljah in praznikih po vsaki službi božji. 6. V omaro ne sme segati drug kakor knjižničar. 7. Ne raztrgaj knjige, ne u-maži je in ne posodi nikomur! Če